

Seat No. : _____

XE-109

T.Y.B.A.

March-2013

Philosophy : Paper - XI
(Logic and Scientific Method)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

૧. વ્યાપ્તિકરણના મુખ્ય સોપાનોનો પરિચય આપો.

અથવા

વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિનું સદૃષ્ટાંત લક્ષણ આપી, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

૨. સાદી કે માત્ર ગણનામૂલક વ્યાપ્તિનું દૃષ્ટાંત લક્ષણ આપી, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

અથવા

કારણનો વૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટિએ અર્થ સમજાવો.

૩. કારણનાં વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલનું મિલે કરેલું વિશ્લેષણ અને તેમાં કાર્વેથ રીડનો સુધારો સમજાવો.

અથવા

અનિવાર્ય અને પર્યાપ્ત શરતની સમજૂતી આપી, કારણબહુતાવાદ સ્પષ્ટ કરો.

૪. મિલે આપેલી પ્રાયોગિક અન્વેષણની પદ્ધતિઓ પૈકી કોઈપણ ત્રણ પદ્ધતિ સમજાવો.

અથવા

પ્રસ્તુતતાને લગતાં કોઈપણ ચાર તર્કદોષોની સમજૂતી આપો.

૫. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(૧) વ્યાપ્તિકરણના તાત્ત્વિક આધારો

(૨) સાદૃશ્ય તર્કની સબળતાની કસોટીઓ

(૩) તર્કદોષોનો પરિહાર

(૪) મિલની કોઈપણ બે રીતિઓ

Seat No. : _____

XE-109

T.Y.B.A.

March-2013

Philosophy : Paper - XI
(Logic and Scientific Method)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction: All questions carry equal marks.

1. Introduce the basic steps of Induction.

OR

Explain the definition of scientific induction with examples and its general and particular characteristics.

2. Explain the definition and example of simple enumeration, its general and particular characteristics.

OR

Explain the meaning of cause in scientific approach.

3. Explain the Mill's analysis of the scientific concept of cause and its correction by Karveth Ride.

OR

Explain the necessary and sufficient condition and clarify the doctrine of plurality of cause.

4. Explain any three methods of scientific investigation by Mills.

OR

State any four fallacies of relevance.

5. Short note (any **two**) :

- (1) Philosophical basis of Induction
- (2) Criteria of Soundness in analogy
- (3) Avoidance of Fallacies
- (4) Any two method of Mill's

Seat No. : _____

XE-109

T.Y.B.A.

March-2013

Philosophy : Paper - XI
(Philosophy of Religion)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

૧. ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન એટલે શું ? તેના અભ્યાસની ઉપયોગિતા સમજાવો.

અથવા

તુલનાત્મક ધર્મ અને ઈશ્વરશાસ્ત્ર સાથેનો સંબંધ સમજાવો.

૨. ઈશ્વરનું સ્વરૂપ સમજાવો.

અથવા

જીવ અને શિવનો સંબંધ સમજાવો.

૩. અનિષ્ટની સમસ્યાને સમજાવો.

અથવા

અનિષ્ટના પ્રકારોને સમજાવો.

૪. ધર્મ અને કલાને સમજાવો.

અથવા

ધર્મ અને વિજ્ઞાનને સમજાવો.

૫. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

(૧) ધર્મનું મનોવિજ્ઞાન

(૨) સત્તામૂલક સાબિતી

(૩) અનાત્મવાદ

(૪) ધર્મ અને ફિલોસોફી

Seat No. : _____

XE-109

T.Y.B.A.

March-2013

Philosophy : Paper - XI
(Philosophy of Religion)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. What is philosophy of religion ? Explain its utility of study.

OR

Explain the relation between comparative religion and theology.

2. Explain the nature of God.

OR

Explain the relation of Jiva and Shiva.

3. Explain the problem of Evil.

OR

Explain the types of Evil.

4. Explain the Religion and Art.

OR

Explain the Religion and science.

5. Write short notes (any **two**) :

(1) Psychology of Religion

(2) Ontological proofs

(3) Anatmavad

(4) Religion and philosophy

_____